

HEMBYSE ARCHEOLOGIE

Gistel, Zomerloosstraat 23a

ONDERZOEKSRAPPORT HEMBYSE ARCHEOLOGIE

N°. 41

ONDERDEEL 3: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN
VOORONDERZOEK ZONDER INGREEP IN DE
BODEM

Bureaustudie

De Smaele Bart & Pieters Hadewijch

2018

INHOUDSOPGAVE

1	ADMINISTRATIEVE FICHE	3
2	INLEIDING	4
2.1	Juridisch kader	4
2.2	Onderzoeksopdracht	4
3	GEMOTIVEERD ADVIES	7
3.1	Volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek.....	7
3.2	Impactbepaling van de geplande werken	8
3.3	De waardering van de archeologische site	8
3.4	Bepaling van de maatregelen	10
4	PROGRAMMA VAN MAATREGELEN.....	11
4.1	Vraagstelling en onderzoeksdoelen	11
4.2	Onderzoeksstrategie en -methode.....	12
4.3	Onderzoekstechnieken: proefsleuven	12
4.4	Afwijkingen ten opzichte van de Code van Goede Praktijk.....	16
4.5	Randvoorwaarden.	17
5	BESLUIT	18
6	LIJST VAN GEBRUIKTE GRONDPLANNEN.....	19
7	LIJST VAN FIGUREN.....	20

1 ADMINISTRATIEVE FICHE

Projectcode Onroerend Erfgoed	2018C241
Projectgebied	Gistel, Zomerloosstraat 23a
Grootte projectgebied	8132,22 m ²
Ligging	Provincie West-Vlaanderen, gemeente Gistel, Zomerloosstraat 23a.
Lambert 72-coördinaten (m)	(N): X: 51851,485 x Y: 206426,184 meter (Z): X: 51805,845 x Y: 206300,507 meter
Kadaster	Afdeling 1 Sectie: A Percelen: 1061R, 1061K, 1061N, 1061H, 1061P
Initiatiefnemer	Constructis NV
Uitvoerder	Hembyse Archeologie
Interne projectsigle Hembyse Archeologie	GIS-ZOM
Type onderzoek	Archeologienota (bureaustudie)
Verantwoordelijke uitgever van het onderzoeksrapport	Hembyse Archeologie
Plaats en jaar van uitgave	Gent, 2018
Wettelijk depot	ISSN 2566-2732
Bibliografische referentie	De Smaele B. & Pieters H., 2018. Archeologienota voor het onderzoeksgebied te Gistel, Zomerloosstraat 23a, Onderzoeksrapport Hembyse Archeologie 41, Gent.
Termijn van het onderzoek	7 werkdagen
Betrokken actoren en specialisten met vermelding van rol/functie	Hadewijch Pieters/erkend archeoloog Bart De Smaele/erkend archeoloog Hembyse bvba/erkend archeoloog
Geraadpleegde regiospecialisten	Heemkring Gestella
Resultaten	Romeinse periode, middeleeuwen, WO 1
Aanbeveling	Prospectie met ingreep in de bodem
Bewaarplaats archief	Hembyse Archeologie
Bewaarplaats roerende archeologische objecten	Geen erkend Onroerenderfgoeddepot van toepassing, het gebied valt binnen het werkingsgebied van de IOED Polderrand
Opmerkingen	Nvt.

Niets uit deze uitgave mag worden veeleenvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Hembyse Archeologie.

2 INLEIDING

2.1 Juridisch kader

Op 26 maart 2018 werd Hembyse Archeologie de opdracht verleend om het archeologisch kennispotentieel van een gebied aan de Zomerloosstraat 23a te Gistel te onderzoeken, dit conform het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013. Dit dient te gebeuren in de vorm van een archeologienota.

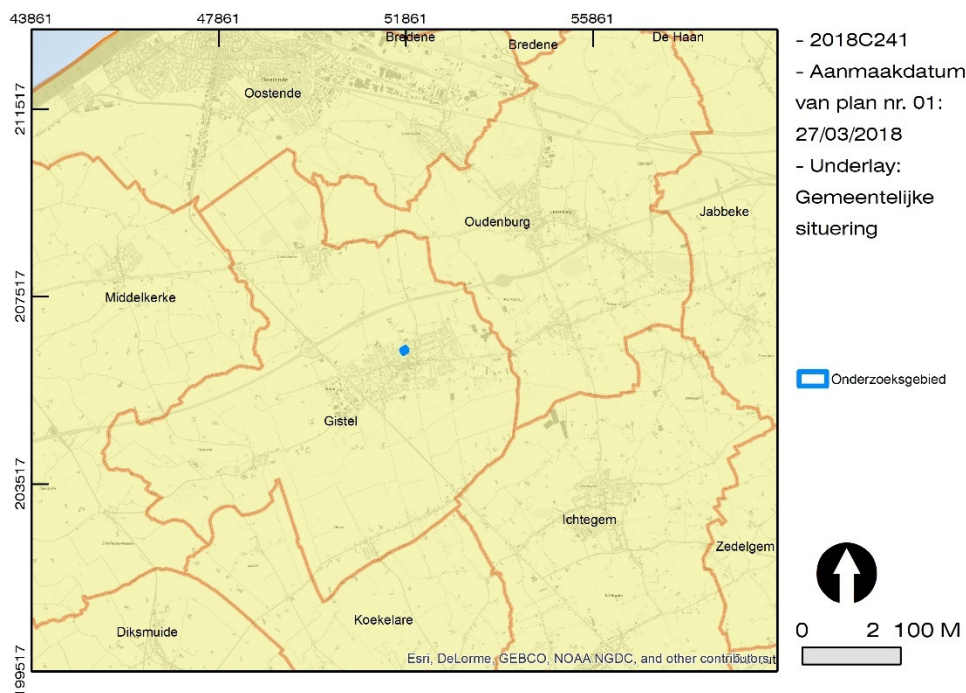
De archeologienota bestaat in zijn geheel uit drie delen:

1. Privacyfiche (niet publiek beschikbaar)
2. Het Verslag van Resultaten
3. Het Programma van Maatregelen

Voorliggend document is het derde onderdeel, namelijk het **Programma van Maatregelen**. Hierin worden de maatregelen beschreven om het kennispotentieel van het onderzoeksgebied definitief vast te stellen. Dit gebeurt op basis van de gegevens uit het Verslag van Resultaten.

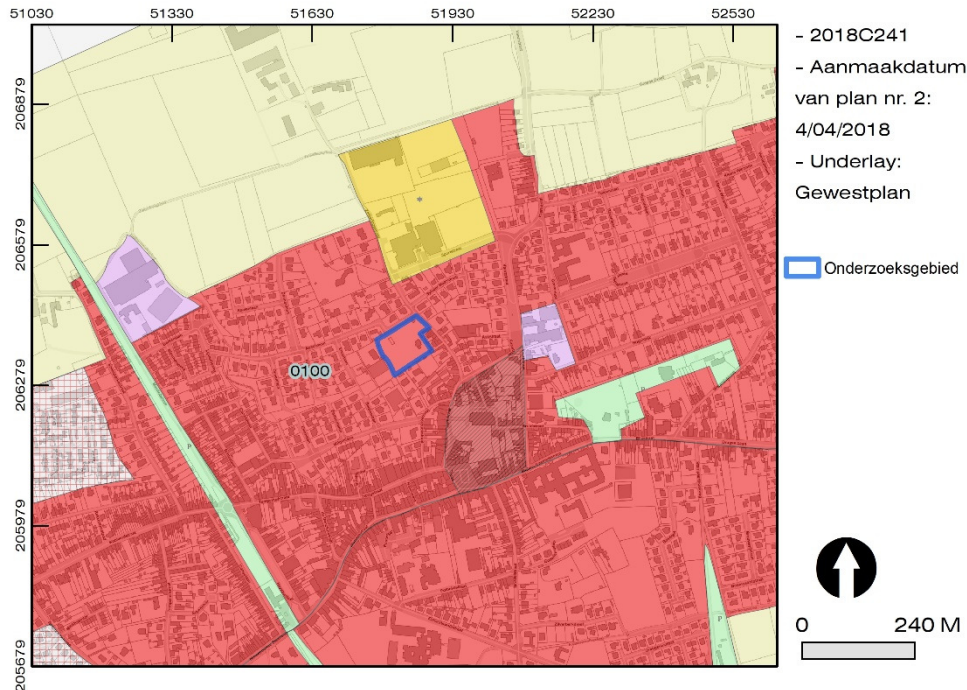
2.2 Onderzoeksopdracht

Het onderzoeksgebied waarvoor een archeologienota dient te worden opgemaakt bevindt zich in het Vlaamse Gewest, Provincie West-Vlaanderen, Gemeente Gistel tussen de Zomerloosstraat 23a en de Acacialaan.

Figuur 1. Situering van het volledige onderzoeksgebied ten opzichte van de Vlaamse Gemeenten.

Het onderzoeksgebied bevindt zich volgens het Gewestplan binnen woongebied (code 0100).

Figuur 2. Situering van het volledige onderzoeksgebied ten opzichte van het Gewestplan.

5

Concreet is getracht vast te stellen of een archeologische site binnen het projectgebied aanwezig is en wat de karakteristieken en de bewaringstoestand hiervan zijn. Tevens werd de impact van de toekomstige werken op de ondergrond en het eventueel archeologisch erfgoed vastgesteld.

De resultaten van dit onderzoek laten toe een gemotiveerd advies te formuleren met betrekking tot de vervolgstategie en de methodiek hiervan. De bureaustudie kan worden gedistilleerd tot onderstaande basisonderzoeksvragen:

- Welke aanwijzingen bieden de bestaande landschappelijke en geologische bronnen aangaande de bewaringstoestand van eventueel aanwezig archeologisch erfgoed?
- Welke aanwijzingen bieden de bestaande historische en archeologische bronnen over het aanwezige archeologisch erfgoed?
- Wat is de impact van de geplande werken op het eventueel aanwezige archeologisch erfgoed?
- Is verder onderzoek noodzakelijk? Zo ja, welke is de te volgen strategie?

Deze betrachting is vervat in het Verslag van Resultaten. In onderstaand onderdeel wordt de volledigheid van dit verslag getoetst en worden de vervolgstappen (= de maatregelen) voor het onderzoeksgebied uitgelegd: er dient een prospectie met

ingreep in de bodem te gebeuren met als doel het vaststellen, registreren en evalueren van de aanwezige archeologische relicten in het bodemarchief.

3 GEMOTIVEERD ADVIES

3.1 Volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

Het onderzoek kadert in de aanvraag van een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van stedenbouwkundige handelingen (meergezinsbouw en bijbehorende infrastructuur).

Het uitgevoerde vooronderzoek dat in het Verslag van Resultaten is verwerkt, is een vooronderzoek zonder ingreep in de bodem in de vorm van een bureaustudie met controleboringen.

Het Verslag van Resultaten heeft aangetoond dat er indicatoren zijn voor de aanwezigheid van archeologische sporen en structuren binnen het onderzoeksgebied. **Om deze mogelijk aanwezige sporen en structuren vast te stellen en te begrijpen is een onderzoek door middel van proefsleuven noodzakelijk, dit is de laatste noodzakelijke stap tot het komen van een volledige dataset die zal toelaten om het archeologisch kennispotentieel van de site te waarderen.**

Dit dient door de huidige staat van het onderzoeksgebied (zie §3.5. *Randvoorwaarden*) in een uitgesteld traject te gebeuren.

Het bureauonderzoek zelf kon volledig worden uitgevoerd:

- het plangebied kon worden afgebakend, zowel landschappelijk als kadastraal
- verstoorde zones zijn gekend
- de gekende ecologische en aardkundige data zijn geïnventariseerd
- de gekende archeologische en historische waarden en indicatoren van het onderzoeksgebied zijn geïnventariseerd
- het betreft een archeologienota in het kader van de aanvraag van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen, waarbij de geplande bodemingrepen in kaart zijn gebracht
- de vervolgstategie werd opgesteld

Het bureauonderzoek heeft, in zijn huidige vorm, de mogelijkheid geboden een historisch en archeologisch overzicht van het projectgebied te schetsen en om de gepaste maatregelen voor het verdere verloop van het archeologische traject uit te tekenen.

3.2 Impactbepaling van de geplande werken

Op basis van de inzichten, verworven in de geplande werken binnen het projectgebied, kan worden gesteld dat de impact van de geplande werken bestaat uit het bouwen van een complex van meergezinswoningen. **Dit gebeurt op een gedeelte van het terrein (circa 3000m²), waarbij in de overige delen van het gebied maximaal gestreefd wordt naar het behoud van het aanwezige groen, met als doel een waardevol privaat en publiek groen.**

De geplande werkzaamheden binnen het onderzoeksgebied omvatten:

- Rooien van een aantal aanwezige bomen en struiken
- Het plaatsen van funderingen
- Het bouwen van het complex van meergezinswoningen
- Het aanleggen van nutsvoorzieningen

Bijgevolg zijn de geplande ingrepen van die aard dat er kan verondersteld worden dat het bodemarchief binnen de zone van het complex van de meergezinswoningen volledig zal verstoord worden. Gelet op deze geplande verstoring van het eventueel aanwezige archeologische erfgoed, dienen maatregelen genomen te worden teneinde deze archeologische waarden vast te stellen, te registreren en waarderen, en te behoeden van vernietiging. Deze maatregelen worden in *§Programma van Maatregelen* besproken.

8

3.3 De waardering van de archeologische site

Het Verslag van Resultaten toont aan dat het onderzoeksgebied zich in een archeologisch mogelijk waardevol gebied bevindt. Uit het Verslag van Resultaten is gebleken dat verder onderzoek noodzakelijk is voor het opsporen en waarderen van het archeologisch erfgoed. Met andere woorden: **enkel nog een prospectie met ingreep in de bodem kan een volledige dataset genereren die een volledige en correcte waardering van de site toelaat.**

Het onderzoeksgebied bevindt zich op de noordelijke flank van de zandrug waarop Gistel is gegroeid. Op deze zandrug zijn er gekende vondsten uit de Romeinse periode, de vroege, volle en late middeleeuwen. Het onderzoeksgebied bevindt zich langs een wegtracé dat waarschijnlijk teruggaat tot de 13e eeuw. Gezien de relatief beperkte oppervlakte van de zandrug waarop Gistel zich bevindt en de verhoudingsgewijs lange bewoningsgeschiedenis van de stad, is de kans bestaand dat er binnen het onderzoeksgebied sporen worden aangetroffen die een waardige aanvulling kunnen zijn op de kennis over de bewoningsdynamiek van Gistel en van de Vlaamse kustvlakte.

Figuur 3. Gekend archeologische indicatoren en sites ten opzichte van het onderzoeksgebied.

De aan- of afwezigheid van archeologische relictten binnen het onderzoeksgebied kan op basis van de huidige beschikbare data niet worden uitgesloten, wel integendeel. Op basis van de beschikbare data lijkt de aanwezigheid van een archeologische site binnen het onderzoeksgebied mogelijk en waarschijnlijk. Er zijn aanwijzingen voor het aantreffen van sporensites uit de Romeinse periode tot en met de late middeleeuwen, al moet hierbij **worden vermeld dat het aantreffen van oudere sporensites altijd indachtig moet worden gehouden**. Men moet de site dus benaderen met een open geest en niet met een bepaalde verwachting voor ogen. Om een waardering van de archeologische waarde en het kennispotentieel te kunnen doen, dient het mogelijk aanwezige archeologisch erfgoed binnen het onderzoeksgebied te worden opgespoord en geëvalueerd. Dit dient te gebeuren in een prospectie met ingreep in de bodem in een uitgesteld traject.

Tot wanneer de aard en de omvang van het mogelijk aanwezige archeologisch erfgoed is bepaald, moet het volledige onderzoeksgebied als archeologisch waardevol worden beschouwd.

3.4 Bepaling van de maatregelen

Het projectgebied zal door de geplande werken worden verstoord, waardoor een behoud van het mogelijk aanwezige archeologisch erfgoed in situ niet mogelijk is. Dit dient, ingeval er archeologisch erfgoed aanwezig blijkt te zijn, ex situ te gebeuren om de archeologische erfgoedwaarden van het terrein te behouden en de vrijgekomen data over de site te interpreteren.

De maatregelen worden verder besproken in *§Programma van Maatregelen* (cf. infra).

4 PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

4.1 Vraagstelling en onderzoeksdoelen

Het doel van de bureaustudie was een inzicht te verkrijgen in het archeologisch kennispotentieel van het projectgebied en de impact van de geplande werken op het archeologische erfgoed in te schatten. Aldus kan een advies gevormd worden voor de vervolgstategie op de projectlocatie.

Aan de hand van de ingezamelde data kan gesteld worden dat de verwachting met betrekking tot de aanwezigheid van sporensites reëel is en dat de aan- of afwezigheid van een archeologische site binnen het projectgebied niet met zekerheid kan worden aangetoond.

Bijgevolg wordt een Programma van Maatregelen opgesteld voor een prospectie met ingreep in de bodem in de vorm van een proefsleuvenonderzoek met als doel een gerichte survey van het terrein.

De onderzoeksvragen die hierbij minstens beantwoord dienen te worden, worden hieronder opgesomd.

Proefsleuvenonderzoek:

- *Zijn er binnen het onderzoeksgebied sporen terug te vinden met archeologisch en/of cultuurhistorisch relevante waarde?*
- *Indien er geen sporen zijn aangetroffen: wat is de oorzaak van de afwezigheid van deze sporen ?*
- *Indien er wel sporen zijn aangetroffen: wat is de aard, bewaringstoestand en kennispotentieel van deze sporen?*
- *Wat is de densiteit en hun verspreiding?*
- *Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?*
- *Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?*
- *Wat is de impact van de geplande werken deze sporen?*
- *Wat is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap en de bodem ?*
- *Welk historisch beeld kan gevormd worden in het kader van de ontwikkeling van Gistel ?*
- *Hoe kaderen de aangetroffen sporen in de ontwikkeling van de Vlaamse kust ?*
- *Welke strategie dient verder gevolgd te worden ter bescherming van het aangetroffen archeologisch patrimonium ?*
- *Welke methodologische lessen kunnen uit het onderzoek worden getrokken en hoe is dit van toepassing op toekomstig onderzoek in de regio ?*

4.2 Onderzoeksstrategie en -methode

De onderzoeksstrategie wordt bepaald als een traject van verschillende onderzoeksmethodes, waarbij dient te worden afgewogen of deze individuele methodes mogelijk, nuttig, schadelijk en/of noodzakelijk zijn. Onderstaande tabel geeft de mogelijke onderzoeksmethodes weer.

Soort onderzoek	Mogelijk	Nuttig	Schadelijk	Noodzakelijk	Evaluatie
Bureauonderzoek	JA	JA	NEE	JA	Is reeds uitgevoerd.
Archiefonderzoek	JA	NEE	NEE	NEE	Op basis van het huidige bureauonderzoek en de geraadpleegde regiospecialisten is de kans op het aantreffen van aanvullende informatie over het onderzoeksgebied zeer klein.
Geofysisch onderzoek	JA	NEE	NEE	NEE	Hoge kostprijs. Het aantreffen van sporensites is mogelijk maar niet aangetoond, uiteindelijk dienen de surveydata alsnog met veldwerk te worden geverifieerd.
Veldkartering	NEE	JA	NEE	NEE	Het landgebruik laat dit niet toe (bomen, struiken, perken, ...)
Landschappelijke boringen	JA	JA	NEE	JA	Niet mogelijk omwille van landgebruik, er zijn controleboringen uitgevoerd.
Verkennde en waarnemende archeologische boringen	NEE	JA	NEE	JA	Er zijn bodemkundige indicatoren dat de kans op het aantreffen van steentijdartefactsites zeer klein is.
Proefsleuven/ proefputten	NEE	JA	NEE	JA	Aldus kan het archeologisch potentieel van het projectgebied worden ingeschat door een representatief deel van het terrein op te graven, na het voldoen aan de randvoorwaarden.
Andere	NEE	NEE	NEE	NEE	Nvt.

Op basis van deze evaluatie en de reeds uitgevoerde onderzoeken, kan gesteld worden dat een proefsleuvenonderzoek -heden niet mogelijk- noodzakelijk dient te worden uitgevoerd, na het voldoen aan de randvoorwaarden (zie §Randvoorwaarden).

4.3 Onderzoekstechnieken: proefsleuven

De onderzoekstechniek voor de prospectie met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven dient te worden uitgevoerd conform de Code van Goede Praktijk, §8.6.

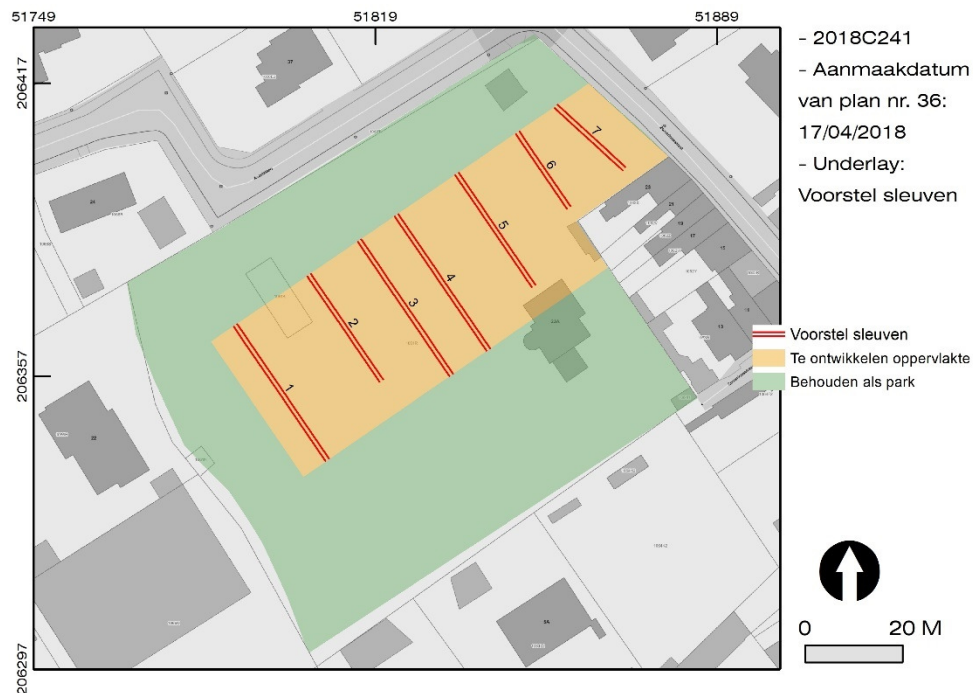
De ligging en de oriëntatie van de proefsleuven is gebaseerd op:

- De topografie van het onderzoeksgebied: de helling is noord-zuid gericht

- De bodemkundige situatie en de elementen op het terrein: de proefsleuven houden rekening met de bestaande en te behouden bomen !

Daardoor wordt de aanleg van 7 proefsleuven geadviseerd:

- De proefsleuven zijn uitgetekend met een buffer van 3 meter ten opzichte van de bestaande grenzen van het onderzoeksgebied, maar zonder buffer ten opzichte van de begrenzing tussen het te behouden gedeelte en het te ontwikkelen gedeelte van het onderzoeksgebied
- Een aantal sleuven is gepland met een variabele tussenafstand, dit heeft zijn oorsprong in redenen van stabiliteit (sleuven 1, 2 en 3) en omwille van de aanwezigheid van bomen met een beduidende ecologische waarde en een parkwaarde. De initiatiefnemer is in dit dossier verplicht om een aanzienlijk deel van het gebied in te richten als publiek park, met behoud van waardevolle/monumentale bomen (zoals beuken, levensbomen, platanen, acacia's, eiken, essen, notelaars, ...). **Tussen sleuven 1 en 2 kan een dwarssleuf worden aangelegd indien noodzakelijk voor de waardering van de site.**
- De lengte van de sleuven is maximaal ten opzichte van het te ontwikkelen gedeelte van het gebied, met uitzondering van de buffer naar de bestaande perceelsgrenzen en gebouwen, alsook proefsleuf 2 die omwille van de aanwezigheid van een waardevolle beuk is ingekort.
- Proefsleuf 7 is parallel aan de Zomerloosstraat ingepland, aangezien deze straat vermoedelijke een middeleeuws tracé is en deze proefsleuf dus tot doel heeft eventuele archeologische resten (bewoning) langs deze straat vast te stellen.

Figuur 4. Geplande toestand, aanmaakschaal 1:1 en inplanting van de sleuven ten opzichte van de geplande toestand.

Algemene bepalingen:

- De proefsleuven dienen te worden uitgegraven met een individuele breedte van minimaal 2 meter. Dit laat een zinvolle waarneming (een maximale informatiewaarde ten opzichte van een minimale bodemingreep) van mogelijk aanwezige structuren in de bodem toe en laat tevens toe om op een efficiënte manier minstens 10% van het projectgebied te onderzoeken. Zie onderstaande tabel voor de details van de voorgestelde proefsleuven.

SleufNR	Lengte	Breedte	X_start	Y_start	X_end	Y_end
1	33,58	2	51809,17	206339,99	51790,22	206367,71
2	26,44	2	51820,24	206356,19	51805,32	206378,02
3	33,58	2	51834,58	206357,35	51815,64	206385,08
4	33,58	2	51842,18	206362,54	51823,24	206390,27
5	28,02	2	51851,43	206375,59	51835,62	206398,73
6	18,81	2	51858,62	206391,66	51848,01	206407,19
7	19,16	2	51855,88	206412,57	51870	206399,63

- Het beeld van minimaal 10% van het onderzoeksgebied kan worden verruimd met 2,5% in oppervlakte door de aanleg van kijkvensters, dwarssleuven en/of volsleuven. Gezien de beperkte totaaloppervlakte van het projectgebied zal de spreiding van deze aanvullende sleuven of kijkvensters vrij beperkt zijn. Men moet er tevens rekening mee houden dat eventuele volsleuven en/of kijkvensters binnen de contouren van het te ontwikkelen gedeelte van het onderzoek worden aangelegd.
- De diepte van elke proefsleuf wordt bepaald door de veldwerkleider, in samenspraak met een assistent-aardkundige. Er dient hierbij rekening gehouden te worden met de diepte waarop archeologische resten kunnen aangetroffen worden enerzijds en de veiligheid van de werf anderzijds. Op basis van de gekende bodemkundige data is dit circa 80 centimeter onder het huidige maaiveld.
- Aangezien de controleboringen aantonen dat het een site zonder complexe stratigrafie betreft, wordt voorzien in de aanleg van bodemprofielen om de gekende en aangetroffen bodemopbouw te evalueren. Er wordt getracht de oppervlakte en de diepte van deze profiel- en/of proefputten te beperken om de impact op de draagkracht van de bodem te minimaliseren, zonder daarbij echter te moeten inboeten aan archeologisch kennispotentieel. Er wordt tevens geadviseerd om de profielputten niet dieper dan 1,2 meter (maximale diepte waarin veilig kan gewerkt worden zonder bijkomende maatregelen) uit te graven, of tot aan de grondwatertafel. Conform de Code van Goede Praktijk §8.6.2 dienen de bodemkundige vaststellingen bij de aanleg van de proefsleuven (zowel in de putwanden als in lokale verdiepingen van het opgravingsvlak) hoe dan ook getoetst te worden middels een bodemprofiel dat tot in het onverstoord moedermateriaal reikt. Indien het dus noodzakelijk zou zijn om een profielput aan te leggen,

groter dan de vrijblijvend voorgestelde 4 vierkante meter en 1,2 meter diepte, dienen remediërende veiligheidsmaatregelen genomen te worden om veilig werken en een correcte archeologische inschatting van de bodemopbouw te verzoenen. Men kan denken aan stutten (schoren, drukluchtkussens, ...) en/of bemalen (vuilwaterpomp of lijnbemaling) van de profielput. Er moet immers met zekerheid kunnen worden vastgesteld of er zich onder het eerste aangelegde archeologische vlak al dan niet nog één of meerdere dieperliggende niveaus voordoen. De veiligheid ten aanzien van de stabiliteit van de omgeving dient evenzeer in acht genomen te worden.

- Het grondwerk dient uitgevoerd gebruik makend van een gekeurde rupsenkraan van 15-20 ton¹, met een tandenloze dieplepelbak of nivelleerbak van 2 meter breed. Het grondwerk wordt uitgevoerd conform het Standaardbestek 250, versie 4 en door gekwalificeerd personeel.
- Tijdens de uitvoering van de grondwerken wordt een veiligheidsmarge van ten minste 3 meter ten opzichte van de bestaande bovengrondse structuren aangehouden. Dit betekent dat indien het aanleggen van een proefsleuf een veiligheids- of stabiliteitsrisico inhoudt, zal worden gekozen voor een alternatief sleuven tracé, dat echter de beoogde oppervlakte doelstellingen en de beoogde evaluatie van de ondergrond respecteert. Deze afwijkingen worden nadien in het Verslag van Resultaten toegelicht en verantwoord.

16

Inhoudelijk heeft het onderzoek als doel het vaststellen, evalueren en waarderen van de archeologische erfgoedwaarde van het onderzoeksgebied. Hiervoor worden de aanwezige sporen en structuren (zowel antropogeen als geologisch en biogeen) geregistreerd conform de Code van Goede Praktijk.

Het digitale plan van de proefsleuven, dat is opgemaakt in ArcGIS, kan als shapefile (*.SHP) worden opgevraagd bij Hembyse Archeologie.

4.4 Afwijkingen ten opzichte van de Code van Goede Praktijk

Er worden in deze fase geen afwijkingen ten opzichte van de Code van Goede Praktijk voorzien, maar er moet steeds een “speelruimte” tussen de theorie en de praktijk indachtig worden gehouden. Alle afwijkingen ten opzichte van de Code van Goede Praktijk, de geldende wettelijke basis voor het uitvoeren van archeologisch onderzoek in Vlaanderen, moeten worden gemeld en gemotiveerd. In het huidige Verslag van Resultaten (deel 2 van deze archeologienota) en het Programma van Maatregelen zijn geen afwijkingen op de Code van Goede Praktijk noodzakelijk geweest.

¹ Een graafmachine van 15-20 ton is voldoende voor een onderzoek op een beperkte oppervlakte en laat tevens een grotere manoeuvreerbaarheid op kleinere terreinen toe. Bij voorkeur een “binnendraaier”.

In het Programma van Maatregelen voor de prospectie met ingreep in de bodem worden geen afwijkingen ten opzichte van de Code van Goede Praktijk voorzien. Afwijkingen zijn mogelijk en soms noodzakelijk, maar elke ad hoc afwijking, bijvoorbeeld op basis van inzichten verworven *tijdens* het veldwerk, dient te worden gemotiveerd in het Verslag van Resultaten van de prospectie met ingreep in de bodem.

4.5 Randvoorwaarden.

De randvoorwaarden voor de uitvoering van het archeologisch onderzoek, zoals omschreven in het Programma van Maatregelen, hebben tot doel alle parameters die de kwalitatieve uitvoering van het archeologisch onderzoek in de weg kunnen staan te omschrijven.

Voorafgaand aan het proefsleuvenonderzoek dient het onderzoeksgebied toegankelijk te zijn voor het veldwerk. Dit impliceert het rooien van een aantal bomen, het verwijderen van struikgewas en het eventueel verwijderen van oppervlakkige structuren, zoals koterij of dergelijke meer. Boomwortels en/of stronken worden niet uitgegraven, maar gefreesd indien nodig. Het archeologisch vlak bevindt zich voldoende diep onder het maaiveld.

Hierbij dient dus ook volgende opmerking gemaakt te worden: zolang er geen uitsluitsel gegeven kan worden aangaande de aan- of afwezigheid van archeologische sporen binnen het projectgebied, dient het volledige terrein als een archeologische site beschouwd te worden. Concreet betekent dit nogmaals dat er geen bodemingrepen mogen plaatsvinden teneinde het eventueel aanwezige archeologisch bodemarchief niet te vernietigen.

5 BESLUIT

Naar aanleiding van de geplande bouw van een residentieel complex langs de Zomerloosstraat te Gistel is door Hembyse Archeologie onderzocht wat het archeologisch kennispotentieel van de site is en wat de te nemen maatregelen zijn om dat kennispotentieel te vrijwaren voor vernietiging.

Uit het bureauonderzoek is gebleken dat het gebied zich op de noordelijke flank van de zandrug bevindt, waarop de stad Gistel is ontstaan. Het is de overgang tussen de droge zandrug en de natte poldergebieden, die vanaf de volle middeleeuwen definitief in gebruik zijn genomen. Voordien concentreerde de bewoning zich op de droge zandrug en de beschikbare historische en archeologische gegevens wijzen hier ook op. Die gegevens geven aan dat er zeker in de Romeinse periode al bewoning was, maar ook in de vroege middeleeuwen. In de volle middeleeuwen wordt de basis van de structuur van de stad gelegd en waarschijnlijk ontstaat ook dan de Zomerloosstraat, die naar de Zomerlooshoeve leidt. De bewoning concentreert zich vermoedelijk langs de assen en uitvalswegen.

Aangezien er geen data beschikbaar is om te stellen dat er binnen het onderzoeksgebied geen archeologische sporen en structuren aanwezig zijn (geen bewijs voor afwezigheid) en het potentieel tot kennisvermeerdering van de site dus ook niet kan worden ontkracht of anderzijds bevestigd, wordt gesteld dat een prospectie met ingreep in de bodem noodzakelijk is. Dit onderzoek kan omwille van de huidige fysieke staat van het gebied niet worden uitgevoerd en dient dus in een “uitgesteld traject” te worden uitgevoerd.

Na de prospectie met ingreep in de bodem zal definitief vastgesteld zijn wat het archeologisch kennisvermeerderingspotentieel van de site (waardering) is en welke maatregelen moeten worden genomen om de eventueel aanwezige archeologische en historische kennis in het bodemarchief te vrijwaren voor een ongecontroleerde vernietiging.

6 LIJST VAN GEBRUIKTE GRONDPLANNEN

PLAN NR	Onderwerp	Analoog/digitaal aangemaakt
NR 01	Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de Vlaamse Gemeenten	digitaal
NR 02	Situering van het projectgebied op het gewestplan	digitaal
NR 021	Het onderzoeksgebied ten opzichte van de gekende archeologische indicatoren van de CAI	digitaal
NR 36	Inplanting van de proefsleuven	digitaal

7 LIJST VAN FIGUREN

Figuur 1. Situering van het volledige onderzoeksgebied ten opzichte van de Vlaame Gemeenten.	4
Figuur 2. Situering van het volledige onderzoeksgebied ten opzichte van het Gewestplan.	5
Figuur 3. Gekend archeologische indicatoren en sites ten opzichte van het onderzoeksgebied.	9
Figuur 4. Geplande toestand, aanmaakschaal 1:1 en inplanting van de sleuven ten opzichte van de geplande toestand.	14

Hembyse Archeologie is een handelsnaam van Hembyse bvba.

Maatschappelijke zetel: Kastanjestraat 26, 9000 Gent

BTW: BE 0677.720.687

IBAN: BE25890214307282

BIC: VDSP BE 91

Tel. 0032 472 89 97 66

E-mail: info@hembyse.net

Website: www.hembyse.net

HEMBYSE